

Звіт про громадське обговорення проєкту Державного стандарту базової середньої освіти

1. Найменування органу виконавчої влади, який проводив обговорення:

Міністерство освіти і науки України.

2. Зміст питання або назва проєкту акта, що виносилися на обговорення:

Сутність проєкту Державного стандарту базової середньої освіти (далі – проєкт), розробленого МОН на виконання частини третьої статті 44 Закону України «Про повну загальну середню освіту», полягає у визначенні вимог до компетентностей та обов’язкових результатів навчання здобувачів базової середньої освіти, а також загального обсягу навчального навантаження.

Після першого громадського обговорення проєкту, яке відбулося з 12 червня по 25 липня 2019 року, було прийнято рішення про його доопрацювання з урахуванням отриманих зауважень та пропозицій. Для цього було створено робочу групу в кількості 93 особи (наказ МОН від 10.12.2019 №1533 (зі змінами)) та проведено експертне обговорення проєкту за участі науковців та педагогів-практиків за усіма освітніми галузями.

Для повторного громадського обговорення документ було оприлюднено 04 березня 2020 року у підрозділі «Громадське обговорення» розділу «Консультації з громадськістю» офіційного вебсайту МОН.

Під час громадського обговорення експертами-аналітиками дослідження PISA було здійснено експертизу обов’язкових результатів, визначених у Державному стандарті, на предмет їх відповідності компетентнісному підходу до навчання та оцінювання. Отримано позитивні експертні висновки, водночас, є деякі зауваження.

Зауваження та пропозиції від громадськості приймалися до 31 березня 2020 року у письмовому вигляді на електронну пошту dergstandart@gmail.com та за адресою Міністерства освіти і науки України.

3. Інформація про осіб, які взяли участь в обговоренні:

Електронні консультації з громадськістю щодо стандарту тривали на офіційному вебсайті МОН з 04 березня 2020 року по 31 березня 2020 року.

За цей період надійшло 434 звернення із пропозиціями щодо змісту проєкту. Зокрема було отримано зауваження та пропозиції від народних депутатів України (Андрійовича З. М., Бобровської С. А., Констанкевич І. М.), науковців Національної академії наук України та Національної академії педагогічних наук України, Громадської ради з питань співпраці з церквами та релігійними організаціями при МОН України, Закарпатського угорськомовного педагогічного товариства, Асоціації сексологів та сексотерапевтів України, Асоціації міст України, редакції християнського духовно-просвітницького часопису «Слово вчителю», Вінницького крайового козацького молодіжного об’єднання «Молода Подільська Січ», науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти України, управлінців,

педагогічних колективів закладів загальної середньої освіти України, письменників, громадських організацій, здобувачів освіти та їхніх батьків.

Отримано звернення від Всеукраїнської спілки вчителів-словесників, та звернення педагогічних спільнот, які опубліковано у періодичному виданні «Зарубіжна література в школах України» (спецвипуск №3, 2020), «Всесвітня література в школах України» (№4, 2020).

Відповідно до підпункту 2 пункту 1 наказу МОН від 26 червня 2017 року № 927 директором шкільної освіти було проведено аналіз пропозицій та зауважень, що надійшли.

4. Інформація про пропозиції, що надійшли до Міністерства освіти і науки України за результатами обговорення:

За цей час надійшло 434 звернення з пропозиціями та зауваженнями до проєкту, більшість з яких стосувалися змісту мовно-літературної, соціальної та здоров'язбережувальної, громадянської та історичної освітніх галузей.

5. Інформація про рішення, прийняті за результатами обговорення:

Більшість пропозицій враховано частково, частину пропозицій враховано повністю, частину – відхилено.

Зокрема, було враховано повністю такі пропозиції:

у змісті мовно-літературної освітньої галузі розширити поле художньої літератури (у компетентнісному потенціалі, знаннях, результатах навчання);

уточнити опис громадянських та соціальних компетентностей, доповнити окремі обов'язкові результати навчання учнів за громадянською та історичною освітньою галуззю (відповідно до пропозицій, що надійшли);

врахувати національний та патріотичний аспекти під час характеристики обов'язкових результатів;

уточнити окремі формулювання в описі обов'язкових результатів до різних освітніх галузей.

Враховано частково такі пропозиції:

внести корективи у формулювання мети та ціннісних орієнтирів базової середньої освіти (викладено в іншій редакції);

замінити в описі мовно-літературної галузі терміни «оригінальна та перекладна література» термінами «українська та зарубіжна література», відповідні зміни зробити у назвах додатків і по всьому тексту документу (викладено в редакції «українська мова, література українською мовою /твори українських та зарубіжних авторів»);

замінити поняття «гендер» поняттям «стать» в Державному стандарті, не допустити «гендерно нейтральної освіти» (внесено доповнення, але не заміну понять, оскільки поняття «гендер» не тотожне поняттю «стать»: це сукупність цінностей, норм і характеристик чоловічої та жіночої поведінки, створена суспільством та підтримувана соціальними інститутами; у проєкті документу не йдеться про гендерно нейтральну освіту);

підсилити аспект національно-патріотичного виховання у змісті документа (враховано наскрізно в описі компетентнісного потенціалу та обов'язкових результатів в усіх освітніх галузях).

Не враховано такі пропозиції:

доповнити/змінити/перейменувати перелік ключових компетентностей у Державному стандарті базової середньої освіти (перелік ключових компетентностей визначено Законом України «Про освіту»);

описати окремо обов'язкові результати оволодіння мовами та літературами (концепцією Державного стандарту не передбачено опису обов'язкових результатів компонентів освітніх галузей, такий підхід застосовано і до інших освітніх галузей);

передбачити вивчення окремих навчальних предметів у межах мовно-літературної, громадянської та історичної, соціальної та здоров'язбережувальної, технологічної освітніх галузей (у Державному стандарті не передбачено визначення навчальних предметів, вони визначаються в типових навчальних планах типової освітньої програми);

забезпечити обов'язкове вивчення предметів «Християнська етика», «Основи сім'ї» у закладах загальної середньої освіти (Державний стандарт загальної середньої освіти не передбачає впровадження переліку обов'язкових предметів. Відповідно до п. 6 Статті 11 Закону України «Про повну загальну середню освіту», список обов'язкових до вивчення навчальних предметів або інтегрованих курсів укладає заклад освіти на основі типової освітньої програми).

Детальні звіти щодо врахування зауважень за змістом кожної освітньої галузі додаються.

Генеральний директор
директорату шкільної освіти

А. О. Осмолівський